

16. august 2019

EM2019/52

Jeg fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremlægge en redegørelse, der skal omfatte en analyse af de helt og delvist selvstyrejede selskaber, med henblik på selskabernes privatiseringspotentiale. Redegørelsen skal fremlægges senest til FM 2020

(Medlem af Inatsisartut Steen Lynge, Demokraterne)

Begrundelse

Demokraternes overordnede politiske målsætning er et økonomisk selv bærende Grønland, der er uafhængig af økonomiske tilskud fra Danmark og EU.

I vores øjne er den bedste vej mod en mere selv bærende økonomi, at vi tør træffe beslutninger, der forbedrer samfundsøkonomien. I den forbindelse er det en hæmsko, at den offentlige sektor i vort land er så stor og dominerende som tilfældet er. En selv bærende økonomi fordrer en større privat sektor, og det er derfor essentielt, at vi får skabt gode rammer for vækst i den private sektor, og ikke mindst at vi tager et seriøst kig på, hvorvidt nogle af de selvstyrejede og nettostyrede selskaber med fordel kan privatiseres.

De selvstyrejede og nettostyrede selskaber leverer både politisk bestemte og forretningsmæssige ydelser. En stor del af de politisk bestemte opgaver har sammenhæng med forsyningsikkerhed, hvilket hænger sammen med det spredte bosætningsmønster i vort land. Dette betyder, at der på landsplan er flere markeder, hvor der kun er plads til én virksomhed, idet efterspørgslen dårligt kan understøtte omkostninger ved to eller flere konkurrerende virksomheder. Men det betyder ikke nødvendigvis, at markedet skal dækkes af en offentlig ejet virksomhed.

Markedet kan i Demokraternes øjne lige så godt blive dækket af en privat aktør. Faktisk viser studier og erfaringer, at offentlig produktion i gennemsnit koster knap 30 procent mere end den samme ydelse koster, hvis den købes på et konkurrencemarked. Der er med andre ord en god økonomisk pointe i at skabe en konkurrencesituation frem for blot at lade et offentligt ejet selskab udføre opgaverne. Der er ingen tvivl om, at en succesfuld privatisering vil medføre effektiviseringer og på langt sigt en øget professionalisering fordi selskaberne bliver udfordret af markedet, og dermed presset til at levere bedre og billigere løsninger.

Og dermed er vi tilbage ved udgangspunktet for dette forslag. Demokraterne mener, at der er mange penge at spare for samfundet ved at privatisere en række af de offentligt ejede selskaber.

Men det er klart, at vi ikke skal privatisere for privatiseringens skyld, Der må og skal være samfundsøkonomiske fordele herved. Et godt eksempel herpå er Selvstyrets aktieopkøb i Air Greenland

som skete med støtte fra Demokraterne. Her var der desværre opstået en situation, hvor Selvstyrets ønske om investering og udvikling blev begrænset af de øvrige ejeres ønske om udbytte. Derfor var det rigtig at opkøbe aktierne i Air Greenland for at sikre en fornuftig udvikling i selskabet. Men det betyder jo ikke, at Air Greenland til evig tid skal være 100 procent ejet af Selvstyret.

Det skal siges, at et enigt Inatsisartut på EM 2016 vedtog et forslag med præcis denne titel, og det må derfor formodes, at Naalakkersuisut har været i gang med arbejdet, da der blev udskrevet valg til Inatsisartut i foråret 2018. Dette bekræftes i svar på § 37 spørgsmål nummer 238/2019.

På denne baggrund ønsker vi, at man fortsætter arbejdet med denne redegørelse og fremlægger arbejdet senest til FM 2020, men gerne før.

Med disse ord ser jeg frem til at høre Naalakkersuisuts svarnotat samt indlæggene fra de øvrige partier.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der vil være udgifter i forbindelse med udarbejdelsen af analysen. Det må formodes, at en stor del af arbejdet er foretaget i forbindelse med vedtagelsen af EM2016/57, hvilket bekræftes af svaret på § 37 spørgsmål nummer 238/2019. Af dette svar fremgår det også, at det resterende arbejde vil kunne afholdes inden for den eksisterende driftsbevilling til Formandens Departement.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen.